

Nová lokalita travařika *Catoptria confusella* (Lepidoptera: Crambidae) v Čechách**A new locality for *Catoptria confusella* (Lepidoptera: Crambidae) in Bohemia**

Tomáš JIRGL

Nám. pod Martinem 128, 277 13 Kostelec nad Labem; e-mail: tjirgl@seznam.cz

Faunistic, Lepidoptera, Crambidae, Europe, Czech Republic

Abstract. A new locality for *Catoptria confusella* (Staudinger, 1882) was recently discovered approx. 10 km from the northern edge of Prague, in the Vltava river valley. In the Czech Republic this species is only known from two areas – central Bohemia and southwest Moravia. Its habitat is linked to the phenomenon of so-called river canyon valleys. Its occurrence in central Bohemia represents the northernmost and currently also the westernmost point of its known European distribution.

Výskyt travařika *Catoptria confusella* (Staudinger, 1882) je v rámci Evropy doposud spolehlivě uváděn z území střední a jihovýchodní Evropy – z Česka, Slovenska, Rakouska, Maďarska, bývalé Jugoslávie, Albánie, Rumunska, Bulharska a Řecka (Nuss et al. 2010). Neověřený výskyt je znám také ze Španělska (Slamka 2008).

Z Čech, odkud byl druh v roce 1882 popsán známým lepidopterologem O. Staudingerem (Staudinger 1882), jsou do současnosti známy převážně starší údaje z oblasti tzv. velké Prahy (Sterneck & Zimmermann 1933), poslední ověřený nález z pražského území pak pochází z roku 1973 (cf. Slamka 2008). Známé lokality v Čechách tak byly doposud vázány pouze na území „velké Prahy“. Na Moravě byl travařík zjištěn teprve v druhé polovině minulého století v její jihozápadní části, v Podyjí a Pojihlaví (Laštůvka et al. 1992), kde je však v současnosti zjišťován na více místech v poměrně vysokých abundancích (cf. Šumpich 2007).

V roce 2007 byl tento druh objeven v katastru obce Máslovice (5752) ve středních Čechách. Místo leží asi 10 km severně od okraje Prahy. Žije zde na skalnaté stepi, na břehu řeky Vltavy. Motýl se zde vyskytuje, jako v celém známém areálu, velmi lokálně. Průzkum z let 2008 a 2009 však prokázal vysokou početnost tohoto druhu na zdejší lokalitě, obdobně jako je tomu v moravském Podyjí, v území mezi Znojmem a Vranovem nad Dyjí.

Nález severně od Prahy tedy potvrzuje současný výskyt na území Čech, zároveň jde o nejsevernější místo výskytu v doposud známém areálu druhu v Evropě. Zdůraznit je také možno skutečnost, že většina známých lokalit výskytu v Česku je vázána na tzv. říční fenomén kaňonovitých údolí, konkrétně Vltavy, Dyje, Jihlavy a Oslavy, kde druh obývá srázné svahy s různou expozicí, nejčastěji porostlé reliktními porosty borovice a dubů. Housenka a způsob jejího života dosud není známý, lze však předpokládat, že bude žít obdobně jako jiné blízké příbuzné druhy, např. *Catoptria falsella* (Denis et Schiffermüller, 1775), tedy lichenofágně a bryofágně.

Travařík *Catoptria confusella* představuje nepochybně jednoho z nejzajímavějších druhů drobných motýlů, jež se vyskytují v českých zemích. A to jak tím, že jde o druh vědecky popsáný na základě materiálu pocházejícího z našeho území, tak také jeho známým rozšířením, neboť lokality výskytu ve středočeské kotlině představují nejsevernější a zároveň pravděpodobně i nejzápadnější okraj jeho evropského areálu.

Studovaný materiál. Bohemia centr., Máslovice (5752), 1.IX.2007, 1 ex.; 30.VIII.2008, 16 ex., obojí T. Jirgl lgt., det. et coll.; 27.VIII.2009, 17 ex., T. Jirgl & B. Vodrlind lgt., det. et coll. (+ 30 ex. observ.).

PODĚKOVÁNÍ. Janu Liškovi (Praha) děkuji za konzultaci a Zdeňku Weidenhofferovi (Praha) za překlad abstraktu.

LITERATURA

- LAŠTŮVKA Z., LAŠTŮVKA A., LIŠKA J., MAREK J., SKYVA J. & VÁVRA J. 1992: Faunistic records from Czechoslovakia. *Acta Entomologica Bohemoslovaca* **89**: 466–472.
- NUSS M., SPEIDEL W. & SEGERER A. 2010: Crambidae. In: KARSHOLT O. & NIEUKERKEN E. J. van (eds): *Fauna Europaea: Lepidoptera, Moths*. Fauna Europaea, version 2.2, <http://www.faunaeur.org> (accessed 18 August, 2010).
- SLAMKA F. 2008: *Pyraloidea of Europe, Volume 2, Crambinae, Schoenobiinae*. F. Slamka, Bratislava, 223 pp.
- STAUDINGER O. 1882: Lepidopteren-Fauna Kleinasien's. *Horae Societatis Entomologicae Rossicae* **16(1881)**: 65–135.
- STERNECK J. & ZIMMERMANN F. 1933: *Prodromus der Schmetterlingsfauna Böhmens II. (Microlepidoptera)*. J. Sterneck, Karlsbad, 168 pp.
- ŠUMPICH J. 2007: Významné nálezy motýlů (Lepidoptera) v národním parku Podyjí a jeho nejbližším okolí. (Significant records of butterflies and moths (Lepidoptera) in the Podyjí National Park and its vicinity). *Thayensia (Znojmo)* **7**: 249–286 (in Czech, English summary).